

תוכן עניינים:

3.....	תקציר מנהלים.....
4.....	תיאור הארגון : משטרת ישראל.....
4.....	רקע כללי.....
5.....	מחלקת משאבי אנוש.....
8.....	פרישה מהמשטרה.....
11.....	מתודולוגיה.....
12.....	ממצאים.....
17.....	המלצות יישומיות לשימור ושיפור.....
19.....	מגבלות המחקר וסיכום.....
20.....	רפלקציה אישית.....
23.....	ביבליוגרפיה.....
25.....	נספחים.....

תיאור הארגון: משטרת ישראל

רקע כללי:

משטרה היא בהגדרתה ארגון שמטרתו לשמור על הסדר החברתי. כל חברה מקימה לעצמה משטרה, המותאמת לצרכיה ולתנאים בהם היא פועלת. המשטרה מקימה יחידות על פי האיומים על הסדר החברתי בזמן ובמקום מסויים (אלירם, 1996).

במרץ 1948 הוקמה משטרת ישראל בתור חטיבה צבאית של ארגון "ההגנה" ביישוב והקבילה למשטרת המנדט הבריטי, אשר פעלה לשמור על הסדר. לאחר הקמת המדינה פורקה משטרת המנדט. שוטרים אשר שירתו תחת המנדט הבריטי פוטרו והחלה התארגנות מחדש להקים את "משטרת ישראל". לאחר הקמת משרד המשטרה הופרדה המשטרה מהצבא והיא הוכרזה כגוף אזרחי של מדינת ישראל (הלל, 1999).

עם הקמת מדינת ישראל התמנה מר יחזקאל סהר כמפקח כללי. החיל הועמד מיד עם הקמתו בנסיבות של מלחמה; זרם עולים החל להגיע ארצה והמטה הארצי החל להתארגן. השוטרים הוותיקים שנותקו מתקופת המנדט היו הגרעין המקצועי, כשאליהם הצטרפו שוטרים, אשר נלקחו מאוכלוסיית הצעירים (35 ומטה). בשנה הראשונה גויסו 2,210 איש ונערכה הכשרה מזורזת למצטרפים החדשים. פקודות הקבע של משטרה מנדט נשארו בתוקף ובוטלו בהדרגה במהלך העשור הראשון למדינת ישראל (אלירם, 1996).

בשנים 1958-1960 התבצע ארגון מחדש של משטרת ישראל. הוגדרה חלוקת עבודה בין המטה הארצי ויחידות השטח, גובש תקן של כוח-אדם ואמצעים, מערך החקירות הפך לזרוע יוזמת ותוקפת, הופעלו שוטרי מקוף, שולבו שוטרים בתפקידים מבצעיים והוקמו יחידות לטיפול בעבריינות נוער (אלירם, 1996).

יעודה ותפקידיה של המשטרה:

ככלל, קיימות שלוש גישות בסיסיות להבנת המשמעות החברתית של המשטרה והייעוד שלה בחברה (גישת הסדר החברתית, הגישה ההירואית והגישה המרקסיסטית). הגישה הדומיננטית במדעי המשטרה היא גישה הסדר החברתי. לפי גישה זו הייעוד של המשטרה הוא להשליט סדר חברתי ולשמור על השקט ושלווה החיים (יחזקאלי, 2004).

שמירה על הסדר החברתי נעשית בעזרת ארבעה תחומי פעילות:

- א. שמירה על הסדר הציבורי.
- ב. אכיפת החוק
- ג. מניעה
- ד. השמירה על ביטחון הפנים.

תחום השמירה על הסדר הציבורי נחשב לאחד התפקידים החשובים ביותר של המשטרה. שכן ללא סדר ציבורי לא ניתן לקיים אורח חיים סדיר (יחזקאלי, 2004).

תחום אכיפת החוק הינו מרכיב חשוב נוס בשמירה על הסדר החברתי. המשטרה נאבקת בפשיעה והיא מהווה מגן על החברה מפני פושעים. המניעה וההרתעה גם היא מרכיב חשוב בגישת הסדר החברתי (יחזקאלי, 2004).

משטרת ישראל ייעוד ומבנה כללי:

משטרת ישראל היא הגוף המרכזי לאכיפת חוק במדינת ישראל (בקר, 2015). יעד המשטרה מוגדר בשני מקורות עיקריים:

פקודת המשטרה תשל"א 1971 (https://www.nevo.co.il/law/html/Law01/290_002.htm) והחלטת ממשלה מס' 411 מאפריל 1974. לפי מקורות אלה, התפקידים העיקריים של משטרת ישראל הם (משטרת ישראל, 2013):

- א. שמירה על שלום הציבור, לרבות ביטחון הפנים
- ב. אכיפת חוק וסדר ציבורי
- ג. מניעת עבירות
- ד. לחימה בפשיעה
- ה. אבטחת העצורים ושמירה עליהם.

מבנה ארגוני:

משטרת ישראל היא משטרה ארצית, שבנויה על בסיס היררכי: גל יחידת משטרה וכל שוטר כפופים לרמה שמעלים. המבנה הארגוני כולל מטה ארצי, מטה המחוז, מטה המרחב ותחנת המשטרה.

מדינת ישראל מחולקת למחוזות משטרה. כל מחוז מחולק למחוזות וכל מרחב מחולק לתחנות. שרשרת הפיקוד בנויה כך שלכל מפקד יש אחריות טריטוריאלית למתרחש באזור שעליו הוא מופקד, תוך כפיפות למפקד משעליו. לצד המחוזות פועל "משמר הגבול". בנוסף מסתייעת המשטרה במתנדבי "המשמר האזרחי".

מדינת ישראל מחולקת לחמישה מחוזות: המחוז הצפוני, מחוז מרכז, מחוז תל-אביב, מחוז ירושלים, המחוז הדרומי ומחוז ש"י המופקד על יהודה ושומרון.

מחלקת משאבי אנוש:

הייעוד הרשמי של מחלקת משאבי האנוש של המשטרה הוא להעצים את המשאב האנושי, את איכותו, את מקצועיותו ורווחתו תוך התאמת היעדים הללו לצרכים ולהצלחה של משטרת ישראל. בפועל מדובר על שמירה על רווחת השוטר והחומר האנושי המשרת במשטרה

לאגף משאבי האנוש של משטרת ישראל יש תפקידים רבים ומגוונים ובכללם:

- א. תכנון גיוס של כוח האדם במשטרת ישראל, שכולל: גיוס, מיון, הכשרתו והדרכתו, ויסותו והצבתו, בהתאם לתקני המטות והיחידות.
- ב. קביעת מסלולי הכשרה וקידום, סיווג מקצועי ותנאי שירות, בחתך מקצועי, לכלל השוטרים והקצינים.